

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te GANSHOREN

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	4218
Instelling	Vrije Basisschool
Directeur	Jan DAVID
Adres	Landsroemlaan 126 - 1083 GANSHOREN
Telefoon	02-426.12.45
Fax	024241813
E-mail	directie@hhcbasisschool.be
Bestuur van de instelling	VZW Sint-Goedele Brussel
Adres	Verheydenstraat 39 - 1070 ANDERLECHT
Scholengemeenschap	Sint-Goedele Brussel Basisonderwijs 2
Adres	VERHEYDENSTRAAT 39 - 1070 ANDERLECHT
CLB	Vrij CLB Pieter Breughel
Adres	Opzichterstraat 84 - 1080 SINT-JANS-MOLENBEEK
Dagen van het doorlichtingsbezoek	27, 28, 30 januari 2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	30-01-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	21-02-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Lucrèce Matthijs
Teamleden	Eric Van Laere
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde.....	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	12
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	13
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	13
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	14
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	15
4.1 Onderwijsorganisatie	15
4.2 Leerbegeleiding	16
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	18
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	20
6.1 Wat doet de school goed?.....	20
6.2 Wat kan de school verbeteren?	21
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	21
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	22
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	22

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Vrije Basisschool Heilig Hartcollege ligt in de Brusselse gemeente Ganshoren. Op dezelfde campus bevinden zich een Centrum voor Volwassenenonderwijs en een Franstalige school. Deze scholen delen de infrastructuur. De leerlingen komen vooral uit de buurt. Voor de overgrote meerderheid van hen is het Nederlands de tweede of de derde taal. Na het basisonderwijs stromen ze door naar verschillende secundaire scholen, vooral in de A-stroom.

De onderwijsinspectie onderzoekt de erkenningsvoorwaarden door in het kleuteronderwijs de inspanningsverplichting voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie na te gaan en in de lagere afdeling de resultaatsverplichting voor wiskunde en wereldoriëntatie. Verder licht ze de procesindicatoren leerbegeleiding en onderwijsorganisatie en het algemeen beleid van de school door. De inspectie controleerde eveneens of de school voldoet aan de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne en aan de regelgeving.

De **kleuterafdeling** streeft de ontwikkelingsdoelen voor **wiskundige initiatie** en voor **wereldoriëntatie** voldoende na. Het team investeert reeds enkele jaren intens in professionalisering en maakt afspraken in het kader van continuïteit in het aanbod en de aanpak ervan. De school realiseert een breed en gevarieerd onderwijsaanbod dat afgestemd is op de leerplannen. Alle domeinen van de leergebieden komen evenwichtig en geïntegreerd aan bod. De thema's zijn veelzijdig uitgewerkt en er is aandacht voor de brede ontwikkeling van de kleuters. Het team doet succesvolle inspanningen om de speelwerkplekken te verrijken en om taalvaardigheid te stimuleren. Daarnaast is er aandacht voor actief en zelfsturend leren. De communicatie verloopt vlot, zowel schoolintern als met de ouders. Er zijn waardevolle aanzetten om tot een gerichte observatiepraktijk te komen.

Het erkenningsonderzoek in **de lagere afdeling** toont aan dat ze voor het leergebied **wiskunde** de eindtermen in voldoende mate bereikt. De leerkrachten zochten naar een onderwijsleerpakket dat nauw aansluit bij de moeilijkheden bij talige wiskundeopdrachten voor anderstalige leerlingen. Schoolinterne afspraken komen daaraan tegemoet. Het aanbod is gradueel en evenwichtig opgebouwd en voldoet aan de verwachtingen van de leerplannen. De teamleden beschikken over voldoende leermiddelen. Alleen, of samen met de klasinterne ondersteuning, zorgen de leerkrachten voor binnenklasdifferentiatie. Dit gebeurt meestal op basis van evaluatiegegevens. De evaluatiepraktijk verloopt doelgericht. Procesevaluatie komt in mindere mate aan bod. Er zijn aanzetten tot individuele en groepshandelingsplannen om leerlingen gericht bij te sturen. Ze zijn niet echt concreet en evalueerbaar uitgewerkt wat de effectiviteit ervan hypothekeert. De schoolinterne communicatie voor dit leergebied verloopt doorgaans doelgericht. Waardevol zijn de verschillende oudercontacten en de openheid van het team in de communicatie met de ouders. Leerkrachten volgen nascholing om op een effectieve manier te leren werken met het onderwijsleerpakket.

Voor het leergebied **wereldoriëntatie** bereikt de lagere afdeling de eindtermen in onvoldoende mate. De leerkrachten zijn weinig vertrouwd met de visie en de verwachtingen van het leerplan. Ze hebben geen klare kijk op de volledigheid van en het evenwicht in hun aanbod. Op schoolniveau is er vooral informeel overleg en bestaan weinig afspraken over de klasgroepen heen, zodat de verticale opbouw niet gegarandeerd is. Meerdere domeinen komen aan bod maar niet vanuit het principe van multiperspectiviteit, zoals verwacht vanuit het leerplan. Tijd- en ruimtekaders worden niet functioneel en dynamisch gebruikt. Ze ontbreken in verschillende klassen of ze zijn niet aangepast aan de verwachtingen van het leerplan. Het team benut de onmiddellijke omgeving van de school in zekere mate. Afspraken daarover ontbreken op schoolniveau. De evaluatiepraktijk is vooral gericht op cognitieve aspecten en feitenkennis. Attitudes en vaardigheden komen daarbij in mindere mate aan bod. Professionalisering voor wereldoriëntatie kreeg zeer recent een aanzet. In een aantal klassen is de onderwijstijd ontoereikend om het leerplan te realiseren. Actief en zelfontdekkend leren en de integratie van ICT binnen het aanbod van wereldoriëntatie heeft groeimogelijkheden. Toch zijn er waardevolle aanzetten om wereldoriëntatie te integreren binnen verschillende leergebieden. De tweejaarlijkse meerdaagse extra-murosactiviteit met de hele school is een voorbeeld van goede projectmatige aanpak.

Het kwaliteitsonderzoek toont aan dat de **leerbegeleiding** doelgericht gebeurt. De school beschikt over een doordachte zorgstructuur. De klastitularis heeft een sleutelpositie bij de eerstelijnszorg. De beide zorgcoördinatoren sturen de leerbegeleiding in de school aan. In de kleuterafdeling kiest het team voor de combinatie van kleinere klassen en klasinterne ondersteuning. Er zijn voldoende initiatieven om de ontwikkeling van de kleuters te volgen. Dit resulteert in een genuanceerde beeldvorming en adequate begeleiding.

In de lagere afdeling kiest het team voor klasinterne en -externe ondersteuning en grotere klasgroepen. De klastitularis draagt daarbij de verantwoordelijkheid voor de klasinterne organisatie van de leerbegeleiding op basis van evaluatiegegevens. De afstemming van de leerbegeleiding is niet steeds optimaal voorbereid. Voor het kindvolgsysteem worden verschillende keren per jaar vorderingstoetsen afgenomen voor wiskunde en taal. De analyse van de resultaten worden leerkrachtafhankelijk benut. De school neemt jaarlijks deel aan schooloverstijgende eindtoetsen van wiskunde. De resultaten vertalen zich nog niet voldoende in concrete en op te volgen actiepunten.

Het gebruik van de onderwijstijd in het kader van **onderwijsorganisatie** geeft aanleiding tot een aantal bedenkingen. De school verantwoordt de verschillende keuzes vanuit een visie op onderwijs of praktische afwegingen van de school. Toch dienen een aantal aanpassingen te gebeuren in het kader van efficiënte inzet van de onderwijstijd en de volledigheid van het aanbod.

Het onderzoek naar het **algemeen beleid** toont aan dat de school kan rekenen op een gedeeld **leiderschap** met een democratische leiderschapsstijl. De teamleden nemen daarin verantwoordelijkheid op onder andere via de werkgroepen. Recent werden waardevolle stappen gezet om de **schoolvisie** en de eigenheid van de school te expliciteren. De school neemt verschillende initiatieven om de participatie bij de **besluitvorming** te garanderen zoals de personeels- en werkgroepvergaderingen en het wekelijks team- en zorgoverleg. Voor **gelijke onderwijskansen** werd een vernieuwd actieplan opgesteld op basis van evaluatiegegevens. Momenteel zijn er teveel prioriteiten waarvoor een planmatige aanpak en soms een tijdsplan voor evaluatie en bijsturing ontbreken.

De school staat aan het begin van een ontwikkelingstraject rond het **talenbeleid**. In de klaspraktijk en in het bijzonder in het kleuteronderwijs zijn wel een aantal goede initiatieven die het taalvaardigheidsonderwijs ondersteunen. De school behartigt op een degelijke manier de communicatie met anderstalige ouders. Het engagement en de blijvende professionalisering van het team om de meest efficiënte aanpak te vinden voor de uitdagingen waarvoor de school staat, is te waarderen. De school geeft aanzetten om de effecten van genomen initiatieven en outputgegevens te gebruiken om de kwaliteit te verhogen.

De onderwijsinspectie besluit haar erkenningsonderzoek 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' met een gunstig advies voor de kleuterafdeling. De lagere afdeling krijgt een gunstig advies beperkt in de tijd. Het leergebied wiskunde voldoet. De school moet voor het leergebied wereldoriëntatie de onderwijspraktijk beter afstemmen op de leerplanvisie, het aanbod volledig, evenwichtig en gradueel opbouwen en de evaluatiepraktijk bijsturen.

Voor de erkenningsvoorwaarden **bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne** en de **regelgeving** krijgt de school een gunstig advies.

De onderwijsinspectie waardeert de inspanning van alle schoolbetrokkenen en wenst het schoolteam alle succes toe om verder te bouwen aan kwaliteitsvol onderwijs.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Curriculum

- Onderwijsorganisatie

Onderwijs - Begeleiding

- Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Het team van de kleuterschool streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. De wiskundige vaardigheden en inzichten komen op een geïntegreerde wijze aan bod. Het onderwijsaanbod is doelgericht en evenwichtig uitgewerkt voor de verschillende domeinen. Het geboden onderwijs is voldoende breed en uitdagend. Er zijn waardevolle initiatieven tot gerichte observatie en leerbegeleiding en de communicatie met de verschillende participanten is waardevol.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate na. De visie en de uitgangspunten van het leerplan zijn terug te vinden in de klaspraktijk. De school benut kansen om op een actieve en participatieve manier de verschillende domeinen van wereldoriëntatie te verkennen en te exploreren. Er zijn waardevolle afspraken over de graduele opbouw doorheen de kleuterschool.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De leerkrachten werken sedert enige tijd leerplandoelgericht om hun aanbod te plannen. Door deze vrij recente planningspraktijk is het hen nog niet duidelijk of het volledige en het evenwichtig aanbod van de verschillende domeinen van de leerplannen aan bod komen.

De leerkrachten plannen hun activiteiten en refereren daarbij naar hun bronnen: de leerplannen en het netgebonden ontwikkelingsplan. Streefwoordenschat en na te streven begrippen zijn niet aangegeven.

Wiskundige initiatie en wereldoriëntatie maken deel uit van een geïntegreerde en gevarieerde thematische aanpak. De kleuteronderwijzers verzekeren voldoende horizontale samenhang tussen de verschillende leergebieden. De aangeboden thema's sluiten aan bij de jaarkalender en bij de leef- en belevingswereld van de kleuters. In verschillende klassen vertrekken de leerkrachten bij aanvang van een thema vanuit een woordspin, vaak met inbreng van de kleuters. Doorheen de kleuterafdeling zijn waardevolle afspraken over de verticale samenhang aanwezig. Voorbeelden daarvan zijn de afspraken rond werkvormen, kalenders en puzzels. Leerkrachten leggen sterke accenten op het verrijken van de taal via allerlei creatieve werkvormen en de juiste vraagstelling. Ze integreren de rekentaal in het klasgebeuren en in de hoekenverrijking, spelen in op de interesses van de kinderen en dagen hen verder uit. Het actuele thema is prominent aanwezig in het klasbeeld en in de speelleerhoeken. Deze zijn uitgebouwd met kansen tot experimenteren en exploreren en tot verwerven en verdiepen van ervaringen. Onder andere het regelmatig gebruik van stappenplannen bevordert hun zelfsturing en hun zelfredzaamheid.

Curriculum Onderwijsorganisatie <i>Klasmanagement</i> <i>Onderwijstijd</i>	In de klasgroepen bevordert een krachtige onderwijsorganisatie in ordelijke en goed gestructureerde klassen het onderwijsleerproces van de kleuters. Bij de jongste wordt te veel onderwijstijd benut voor slaapmomenten. Ook in de andere klassen is de tijd die aan eet- en drankmomenten besteed wordt, ruim.
Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i>	De leerkrachten beschikken over een rijk assortiment aan speel- en ontwikkelingsmaterialen. De klemtoon ligt op uitdaging, kansen creëren en experimenteren zodat kinderen actief en handelend kunnen leren. Door de aandacht voor hoekenverrijking investeerde de school op vraag van de leerkrachten in ontwikkelingsmateriaal.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Via het kindvolgsysteem tracht het team om een gefundeerde uitspraak over de ontwikkeling van de kleuters te doen. Alle teamleden observeren prioritair de positieve ingesteldheid en de verschillende ontwikkelingsdomeinen. Hoe de observatiepraktijk aansluit bij de concrete werking in de klas is niet altijd duidelijk. De evolutie van elke kleuter wordt besproken op het pre-multidisciplinair overleg (MDO). Kleuters met nood aan intense bespreking komen op het MDO. In overleg met het Centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) wordt een probleemanalyse met aandacht voor de positieve eigenschappen van het kind en de probleemomschrijving opgemaakt. Op verschillende momenten nemen de leidsters taalvorderingstesten af ter ondersteuning van bijsturing en communicatie.
Evaluatie Rapporteringspraktijk <i>Interne en externe</i> <i>communicatie</i>	De leerkrachten van de kleuterafdeling besteden bewust aandacht aan een laagdrempelige en functionele communicatie met de ouders. Oudercontacten bereiden ze grondig voor op basis van het eigen kindvolgsysteem en het schoolintern overleg.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Leerkrachten houden het kindvolgsysteem met aspecten van de verschillende ontwikkelingsdomeinen en welbevinden consequent bij. Dit is de basis voor overleg en overgangsbesprekingen. Vanaf de tweede kleuterklas neemt het team regelmatig taalontwikkelingstesten af om de vorderingen van de kleuters in kaart te brengen. De analyses zijn op zowel klas- als individueel niveau. Leerkrachten verwerken de resultaten in hun observatie- en evaluatiegegevens. Dit is de basis voor gerichte ondersteuning en meer specifieke uitdaging voor de betrokken kleuters. Het team opteert vooral voor heterogene differentiatie om kleuters de kans te geven tot leren van elkaar. De leerkrachten verzekeren een goede preventieve basiszorg voor de onderzochte leergebieden. De kleuterafdeling kiest om de zorguren te gebruiken voor een extra klas waardoor er minder leerlingen in één klas zitten en er zo meer kansen zijn tot begeleiding.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Nascholingen</i> <i>Interne expertise</i>	De leerkrachten volgen regelmatig nascholing die ten goede komt aan de klaspraktijk voor de onderzochte leergebieden. Het overleg met de zorgcoördinator is een kans tot professionalisering. Klasoverschrijdend, schoolintern overleg met uitwisseling van ervaringen komt in mindere mate aan bod.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wiskunde in voldoende mate. De leerkrachten verzekeren een evenwichtig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod voor alle domeinen van het leergebied. Het onderwijsleerpakket vormt de basis voor het gelijkgericht uitvoeren van de onderwijspraktijk. De evaluatie en de leerbegeleiding verlopen doelgericht.

Curriculum	Het team in de lagere school baseert zich voor de realisatie van het leerplan op een onderwijsleerpakket dat de verticale samenhang en het evenwicht in het aanbod aanstuurt. Het klasoverschrijdend overleg over inhoud en methodieken van het onderwijsleerproces, verloopt enkel informeel. Het team koos het onderwijsleerpakket omdat het nauw aansluit bij de noden van de leerlingenpopulatie, namelijk het onvoldoende begrijpen van taal bij wiskundige opdrachten. De leerkrachten maakten afspraken om meer te vertrekken vanuit rekenverhalen. In een aantal klassen gebeurt dit consequent vanuit een oplossingsschema. In andere is er nog steeds een sterke nadruk op het verwerven van rekenvaardigheden.
Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i>	De planning van de leerkrachten is vooral gebaseerd op het onderwijsleerpakket. In verschillende klassen organiseren ze remediëringslessen. In de dagplanningen staan terecht een beperkt aantal doelen per activiteit vermeld. Op basis van frequente evaluatie weten de meeste leerkrachten waar de noden voor individuele leerlingen zich situeren en weten ze remediëring aan te bieden. In verschillende klassen geven ze sterke aandacht aan actief leren. Het didactisch materiaal ondersteunt het aanbod. Groeps- en partnerwerk ondersteunt bij differentiatie. Aansluiten bij de realiteit en de leefwereld van de kinderen, handelend rekenen en verwoorden als tussenstap naar verinnerlijken van wiskundige vaardigheden en processen, gebeuren nog niet consequent. In verschillende klassen zijn niveaugroepen voor langere tijd bepaald. Daardoor laat het team kansen liggen om leerlingen dichter te betrekken bij hun leerproces en om zelfevaluatie en zelfsturing te optimaliseren. Inschatten van de eigen kennis en vaardigheden, inzicht krijgen in eigen tekorten, zelf de kans krijgen om hulpvragen te stellen en om elkaar te helpen is geen verworven praktijk.
Curriculum	De aandacht voor optimaal gebruik van de onderwijstijd en de maximale ondersteuning van de leerlingen is klas- en leerkrachtafhankelijk. Daartoe worden gevarieerde werkvormen angewend. In verschillende klassen krijgen leerkrachten klasinterne ondersteuning tijdens de lestijden wiskunde.
Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i> <i>Klasmanagement</i>	
Materieel beheer	De leerkrachten beschikken over didactisch materiaal dat hoort bij het onderwijsleerpakket. De aanwezige leermiddelen laten ook toe om in te spelen op verschillen tussen leerlingen en gericht te differentiëren. ICT wordt klasafhankelijk gebruikt ter ondersteuning van de differentiatie. In verschillende klassen is een digitaal bord. In mindere mate wordt dit ingezet om inzichtelijk en realistisch rekenonderricht te bevorderen.
Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	
Evaluatie	De evaluatie gebeurt doelgericht en is evenwichtig gespreid over de verschillende domeinen. Verschillende leerkrachten benutten de kansen om differentiatie in te bouwen na de remediëringstoetsen. Ze vertrekken daarbij vanuit foutenanalyses. Verschillende leerkrachten streven naar directe feedback om het leerproces van de leerlingen bij te sturen. Een aantal hechten eveneens belang aan zelfcorrectie en -evaluatie.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en volledig
Interne en externe
communicatie

De rapporten vermelden een globaal cijfer op elk van de domeinen van wiskunde. In de laagste klassen komen zowel de punten van de controletoeetsen als de resultaten van de toetsen na de remediëringsperiode op het rapport. Klasafhankelijk vermelden leerkrachten onderwerpen bij de toetsen of eventueel nagestreefde doelen. Een appreciatie of verduidelijking geeft soms iets meer uitleg, maar dit is eerder minimaal. De school koppelt meestal een oudercontact aan de rapporten zodat voldoende informatie doorstroomt naar de ouders. Tussentijds communiceren zorg- en klasleerkracht met de ouders over de vorderingen van hun kind. Resultaten van de testen van het kindvolgsysteem komen eveneens op het rapport. Schoolintern is er voldoende kans tot communiceren over de vorderingen van de leerlingen tussen alle leerlinggebonden participanten.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

In de leerbegeleiding voor wiskunde is de klastitularis de eerste verantwoordelijke. Zowel zij als de zorgleerkrachten hanteren verschillende differentiatievormen om tegemoet te komen aan noden van zowel zwakkere als sterkere leerlingen. De samenstelling van differentiatiegroepjes is in verschillende klassen sterk gebaseerd op de beginsituatiebepaling. In een aantal zijn zowel individuele als groepshandelingsplannen. Deze zijn zeer algemeen opgesteld. Kinderen met een handelingsplan krijgen, in tegenstelling met de andere zorgondersteuning, vooral klasexterne begeleiding. Curriculumdifferentiatie komt eerder sporadisch voor. Op school is nog geen duidelijke visie, noch zijn er afspraken rond sticordimaatregelen voor wiskunde. Op basis van observaties en evaluatieresultaten over de wiskundige vorderingen van de leerlingen vinden tijdens het pré-multidisciplinair overleg besprekingen van alle leerlingen plaats. Deze die nood hebben aan externe begeleiding worden besproken op het multidisciplinair overleg. De resultaten van de toetsen van het leerlingvolgsysteem en van de afgenomen gestandaardiseerde testen zijn te vinden in het digitale zorgdossier. Sommige testitems van de toetsen kwamen nog niet aan bod in de klas, waardoor de resultaten niet altijd betrouwbaar zijn. In een aantal klassen zijn er aanzetten tot het bespreken van het rapport met de leerlingen en is er aandacht voor tempo- en niveaudifferentiatie voor sneller lerenden.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Wiskunde was enige tijd geleden een prioriteit binnen het team. Het hanteren van stappenplannen binnen probleemoplossend denken, realistisch wiskundeonderwijs en de ondersteuning van denkprocessen waren de voorbije jaren onderwerpen van teamgerichte nascholingen. Het intern beleid stuurt aan op hospiteerbeurten bij collega's. Deze worden volgens een aantal leerkrachten nog niet optimaal benut. Schoolintern zijn er aanzetten om de resultaten van de eindtoetsen van het eigen net te analyseren. Deze analyses resulteerden nog niet in een gericht bijsturingstraject op klas- en schoolniveau. Er is op school veel professioneel overleg tussen zorgleerkrachten, zorgcoördinator en klastitularis. Klasoverschrijdend is die vorm van professionalisering er in mindere mate.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen van het leergebied wereldoriëntatie in onvoldoende mate. De leerkrachten hebben geen klare kijk op de volledigheid en het evenwicht in het onderwijsaanbod. De verticale samenhang over de leergroepen heen is beperkt. De evaluatie- en rapporteringspraktijk staan nog niet op punt. De onderwijstijd voor dit leergebied is ontoereikend in een aantal klassen.

Curriculum	Het schoolteam heeft geen schooleigen en gedragen visie op het hanteren van de
Onderwijsaanbod	uitgangspunten en de kerngedachten van het leerplan. De leerkrachten hanteren
<i>Referentiekader</i>	een onderwijsleerpakket gebaseerd op de eindtermen. Dit vullen ze aan met
<i>Planning</i>	eigen en soms met ander bronnenmateriaal. De leerplannen zijn, op individuele
<i>Evenwichtig en volledig</i>	initiatieven na, niet de basis voor het aanbod. Klasoverschrijdend is er weinig
<i>Samenhang</i>	overleg en de graduele opbouw is slechts minimaal verzekerd. Leerkrachten
<i>Brede harmonische vorming</i>	hebben weinig zicht op het evenwicht in hun aanbod. In verschillende
<i>Actief leren</i>	klasgroepen komt het principe van de multiperspectiviteit in het gedrang door
	een vrij doorgedreven cursorische aanpak. Sommige leerkrachten gebruiken de
	ruime mogelijkheden van de omgeving van de school in te beperkte mate. Het
	team laat hier kansen liggen om leerlingen te boeien met een
	werkelijkheidgericht en goed opgebouwd actueel aanbod. De school organiseert
	tweejaarlijks een openlucht projectweek met de volledige school en gaat in op
	occasionele evenementen die kunnen passen binnen wereldoriëntatie. Er is een
	sterke samenhang van wereldoriëntatie met het aanbod binnen muzische
	vorming en Nederlands.
	De mate waarin kinderen kansen krijgen tot actief leren en tot zelf exploreren en
	onderzoeken van de werkelijkheid is verschillend. De aanpak is in enkele klassen
	te veel gericht op het verwerven van feitenkennis. Een onderzoekende manier
	van werken met het oog op het ontwikkelen van inzichten, vaardigheden en
	attitudes is in deze klassen te weinig aanwezig. De CLIM methodieken die sterk
	ingeburgerd zijn in het leergebied Nederlands, komen zelden terug bij
	wereldoriëntatie. Toch worden de lessen doorgaans boeiend gegeven en streven
	leerkrachten naar interactie met de leerlingen.
Materieel beheer	De school beschikt over voldoende leermiddelen voor dit leergebied. ICT kan
Uitrusting	optimaler gebruikt worden ter ondersteuning van het werkelijkheidgericht
<i>Leermiddelen</i>	onderwijs, al zijn daartoe al waardevolle aanzetten met de digitale borden.
	In verschillende klassen ontbreken de noodzakelijke tijd- en ruimtekaders in het
	klasbeeld. Waar ze wel aanwezig zijn, wendt de leerkracht ze louter illustratief
	aan of belemmert de plaats in de klas het functioneel en dynamisch gebruik. De
	koppeling van actualiteit aan de tijd- en ruimtekaders gebeurt zelden.
Evaluatie	De evaluatie van wereldoriëntatie is vooral beperkt tot evalueerbare
Evaluatiepraktijk	kennisaspecten. Vaardigheden en attitudes worden weinig geëvalueerd. De
<i>Evenwichtig en representatief</i>	meeste leerkrachten verenigen de productevaluatie tot het afnemen van toetsen.
	Vormen van breed evalueren waarbij ook plaats is voor eigen realisaties van
	leerlingen of zelfevaluatie komen weinig voor.
Begeleiding	In observaties, in het leerlingvolgsysteem en in het leerlingendossier zijn weinig
Leerbegeleiding	gegevens te vinden over aspecten van wereldoriëntatie. De leerkrachten brengen
<i>Beeldvorming</i>	de beginsituatie van de leerlingen voor dit leergebied niet in kaart. Ze
<i>Zorg</i>	vertrouwen er op dat de doelstellingen die in de vorige leerjaren aan bod
	kwamen effectief door de leerlingen zijn bereikt. De leerkrachten activeren de
	voorkennis van leerlingen, maar gebruiken deze nog niet om te differentiëren in
	inhouden en interesses en te verwerven vaardigheden. Sporadisch doet het team
	aan pre-teaching of wordt een leestekst op voorhand meegeven naar huis, ter
	ondersteuning van de begripsvorming in de les. .

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en volledig

Het rapport vermeldt alle toetsen. De rapportering maakt niet duidelijk welke domeinen de leerkrachten evalueerden.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

De school organiseerde zeer recent een pedagogische studiedag rond wereldoriëntatie. De werkgroep 'leerlijnen' stelde vast dat elke klas voor wereldoriëntatie op een eiland zit. Een aantal leerkrachten ging op eigen initiatief kijken naar mogelijke overlappingsen. Het ligt in de bedoeling dat dit nu klasoverschrijdend gebeurt. De school is zich bewust van de noodzaak om zich te professionaliseren met het oog op het bijsturen van het aanbod en de aanpak van dit leergebied.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Voldoet

De schooldirecteur en de preventieadviseur gaan op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Ze voeren met goede regelmaat controles uit. Ze kennen grotendeels de tekorten en zijn waakzaam voor mogelijke veiligheidsproblemen. Tijdens het bezoek ter plaatse stelde de onderwijsinspectie vast dat de toiletinfrastructuur voor verbetering vatbaar is.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoot en probeert weg te werken en de realisatie van (tussentijdse) oplossingen. De onderwijsinspectie vertrouwt erop dat het preventiebeleid van de school de kwaliteit op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en (gezondheid en) hygiëne consequent zal bewaken en de resterende tekorten zal wegwerken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Onderwijsorganisatie

- Doelgerichtheid** De verdeling van de lestijden in het kader van onderwijsorganisatie geeft aanleiding tot een aantal bedenkingen. De school heeft een vrij groot aantal ondersteunende lestijden en zet die in volgens haar visie op onderwijs en op basis van praktische overwegingen. In het kleuteronderwijs opteert het team ervoor om met een groot deel van de extra lestijden een bijkomende kleuterklas te organiseren. De lagere afdeling kiest ervoor om grotere klassen te vormen met extra ondersteuning van zorgleerkrachten. Om muzische vorming doelgerichter uit te bouwen, geeft één leerkracht één leerkracht een aantal lestijden muzische in de verschillende klassen van de lagere afdeling. De lestijden lichamelijke opvoeding zijn op het uurrooster geplaatst in blokken van anderhalve of twee lestijden om de tijd van de verplaatsingen voor zwemmen te beperken. Om de veertien dagen is er lichamelijke opvoeding of zwemmen. De school houdt eraan om, net als in het verleden veel lestijden aan Frans te besteden. Dit overwicht leidt tot beperking van onderwijstijd voor andere leergebieden. De school richt wekelijks een half uur schoolintern overleg in.
- Ondersteuning** De verdeling van de lestijden komt niet overeen met de aanbevelingen van de eigen koepel. Zo worden in een aantal klassen minder lestijden voor lichamelijke opvoeding, wereldoriëntatie en muzische vorming gegeven. De organisatie van lesblokken van 100 of 75 minuten binnen hetzelfde leergebied is niet in verhouding tot de concentratieboog van de leerlingen. In de kleuterafdeling zijn soms opvallend lange eet-plas- en drankmomenten. De jongste kleuters krijgen de kans om in de namiddag te slapen op school tijdens de onderwijstijd. Hierdoor gaat onderwijstijd verloren. Het is de bedoeling is dat de kinderen rusten onmiddellijk na het middageten waardoor slechts een klein gedeelte van de onderwijstijd in de namiddag verdwijnt als slaapmoment. Doordat de verschillende klassen ver van de speelplaats liggen, gaat voor een aantal klassen onderwijstijd verloren. De school neemt diverse initiatieven om het te laat komen van leerlingen te beperken.
- Doeltreffendheid** De aanpak van muzische vorming, één leerkracht als specialist voor het leergebied, is gericht op de realisatie van de leerplannen. Momenteel zijn er nog geen aanzetten om deze expertise ook te verankeren in het belang van alle teamleden en de schoolinterne professionalisering. Door de vele tijd die het team besteed aan zwemmen is er (te) weinig onderwijstijd om alle leerplandoelen lichamelijke opvoeding te bereiken. Voor het leergebied Frans is er een doorgedreven curriculum dat de richtlijnen van ondermeer de eigen koepel op een aantal accenten overtreft. Positief is dat in de onderwijsorganisatie overlegmomenten gecreëerd zijn in het kader van zorgbegeleiding.

Ontwikkeling Het team werkt aan haar onderwijsorganisatie en houdt daarbij rekening met een aantal praktische aspecten die te maken hebben met de specifieke schoolaccommodatie enerzijds en met haar groeiende visie op de didactische aanpak van leergebieden en de uitbouw van de leerbegeleiding anderzijds.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school beschikt over een schooleigen visie die de uitgangspunten van de leerbegeleiding beschrijft. Ze kiest resoluut voor een goede preventieve basiszorg. De klastitularis is de spilfiguur om de eerstelijnszorg waar te maken. De verschillende prioriteiten met betrekking tot leerbegeleiding werden neergeschreven in een GOK-plan voor vier schooljaren. De leerkrachten zijn daarin geconsulteerd. Het team neemt op verschillende tijdstippen schoolexterne testen af om de vorderingen van de leerlingen bij te houden.

Ondersteuning Verschillende acties en initiatieven operationaliseren de visie op leerbegeleiding. De school bouwde een duidelijke zorgstructuur uit met een zorgteam voor de kleuter- en een voor de lagere afdeling. De kleuterafdeling kiest ervoor om met de ondersteunende lestijden een bijkomende klas te maken. Dit om meer klasinterne aandacht te kunnen geven aan de preventieve basiszorg en remediëring. Wekelijks zijn er een aantal lestijden waarbij de zorgleerkracht klasintern helpt. In de lagere afdeling kiest het team voor het jaarklassensysteem met grote klassen en veel ondersteunende lestijden klasintern of sporadisch klasextern. De klasleerkracht is de draaischijf van de leerbegeleiding. Het organiseren van de zorg en het analyseren van resultaten gebeurt tijdens de wekelijkse overlegmomenten tussen de zorg-, gok- en klasleerkrachten. De school kiest resoluut voor een goede preventieve basiszorg. De klastitularis is de spilfiguur om de eerstelijnszorg waar te maken. Het GOK-plan is de basis voor de leerbegeleiding. De leerkrachten zijn daarin geconsulteerd. Het team neemt op verschillende tijdstippen schoolexterne testen af om de vorderingen van de leerlingen bij te houden. afspraken over de ontwikkeling van het kind en wie welke ondersteunende rol opneemt. Het MDO is ook de plaats om leerlingen met extra-noden te bespreken met het CLB.

Bij problemen spelen de leerkrachten meestal kort op de bal. In de lagere afdeling zijn er een aantal individuele en groepshandelingsplannen. Die zijn wel gebaseerd op de resultaten van testen maar zijn niet concreet afgestemd op de specifieke noden van het kind. De communicatie met de ouders verloopt vlot en laagdrempelig. Het schoolteam werkt nauw samen met externe hulpverleners en therapeuten. De school beschikt over zorgkoffers waarin leerkrachten info over leermoeilijkheden en leerstoornissen vinden. Niet alle leerkrachten benutten deze optimaal.

- Doeltreffendheid** Het team zet in beide afdelingen sterk in op het welbevinden en de succeservaringen van de leerlingen. Leerkrachten zijn gericht op het volgen van de ontwikkeling van de leerlingen. In de kleuterafdeling is de beeldvorming daarover zeer genuanceerd, in de lagere afdeling is deze eerder leerkrachtafhankelijk. Er zijn aanzetten om te reflecteren over de aanpak van ondernomen acties. Deze resulteren nog te weinig in concrete bijsturingen en een actieplan. Het GOK-plan is een waardevol instrument waarin vanuit de visie van de school de zorginitiatieven omschreven staan. Het mist echter concrete te evalueren prioritaire actieplannen en een tijdspad. De school bepaalt nog niet duidelijk wanneer een ondernomen actie geslaagd is en stelt de functie, de doelgerichtheid en de noodzaak van een aantal testen niet in vraag. De school ging de effectiviteit van haar inzet van ondersteunende lestijden in de lagere afdeling nog niet na.
- Ontwikkeling** De school hecht voldoende belang aan professionalisering over leerbegeleiding. Leerkrachten nemen regelmatig deel aan deskundigheidsbevorderende initiatieven. De meeste teamleden staan open voor nieuwe ontwikkelingen om tegemoet te komen aan de noden van de schoolpopulatie.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Twee directieleden leiden samen de school met duidelijke afspraken over hun takenpakket. Eén is halftijds vrijgesteld als coördinerend directeur. Zijn collega combineert haar halftijdse opdracht met een halftijdse beleidsondersteuning. De ene directeur richt zich meer op het administratief organisatorische en de andere op het pedagogisch didactische. De voorbije jaren stond de school voor grote uitdagingen. Zo groeide het aantal leerlingen en veranderde de instroom van Nederlandstalige leerlingen die bewust kozen voor de 'Nederlandstalige collegeschool' naar hoofdzakelijk anderstalige leerlingen uit de buurt van de school. Deze wijzigingen vroegen niet alleen om een stevige organisatie van het lestijdenpakket op schoolniveau maar vooral het participeren met en sturen van leerkrachten in de veranderende taak. Daarom liet de school zich intens begeleiden in zijn professionaliteit bij de onderwijsopdracht binnen de specifieke 'Brusselse' context. Recent opgerichte praktische maar vooral ook inhoudelijke werkgroepen ondersteunen het intern beleid. De zorgleerkrachten sturen en coachen de leerkrachten op een degelijke manier in hun opdracht. Meer en meer dragen ze verantwoordelijkheid op schoolniveau om samen met de directies het intern leiderschap te versterken. De pedagogisch directeur doet minstens één keer per jaar een klasbezoek of assisteert in de klas om de klaswerking beter te leren kennen. Deze bezoeken resulteren in concrete actiepunten. Onder andere de groei van de school bracht mee dat de school een wisselend personeelsbestand kent. Alle teamleden zijn veranderingsbereid en werken enthousiast mee aan de verdere uitbouw van de school.
- Visieontwikkeling** De school toont zich als een zorgzame basisschool die probeert om in een multiculturele context degelijk onderwijs te verzekeren. De school gaat een proces door om zich vanuit een duidelijke visie te identificeren en te profileren. Dit resulteerde in acht bouwstenen die ondersteunend zijn voor het leven op school en de ontwikkeling van kinderen en hun talenten tot gelukkige mensen. De bouwstenen vormen de basis voor keuzes en acties en zijn een samenvatting van wat reeds jaren leeft binnen de school. De school beschouwt het als een uitdaging om de verschillende acties verder planmatig uit te zetten in haalbare doelen en op te volgen. Een voorbeeld daarvan is het gefundeerde gok-plan.
- Besluitvorming** De school beschikt over degelijke structuren en afspraken voor interne en externe communicatie. De teamleden ervaren voldoende participatie aan het overleg- en besluitvormingsproces. Dit leidt tot meer engagement en een nauwere betrokkenheid bij de school. De vergadermomenten en verslagen zijn ondersteunend voor de besluitvorming. Het niveau scholengemeenschap wint aan belangrijkheid en geeft kracht aan een aantal vernieuwingen. De visie op zittenblijven werd geconcretiseerd binnen de scholengemeenschap.

- Kwaliteitszorg** Op school is een ontwikkelingsdynamiek aanwezig. In het vrij stabiele team van de kleuterafdeling is een groeiende cultuur van zelfreflectie. Op basis van evaluatiegegevens voert het schoolteam regelmatig analyses uit. Deze resulteren stilaan tot concrete acties en bijsturingen. Een voorbeeld daarvan is de keuze voor wereldoriëntatie als prioriteit. Na een intens proces van bewustwording en doelgerichte aanpak, zorgde het team ervoor dat het aantal zittenblijvers in deze school daalt. Momenteel heeft de school heel veel prioriteiten. Een kritische kijk op deze prioriteiten om ze planmatig in acties uit te werken en de positieve effecten van verbeteracties structureel en duurzaam te verankeren, ontbreekt nog. Sturing en coaching tot op de klasvloer, zoals dat nu gebeurt door directie en zorgleerkrachten, zijn daarbij ondersteunend. De contacten met de ouders zijn doorgaans vlot. De leerlingenparticipatie werd opgezet om ze meer en beter te laten deelnemen, aan het schoolbeleid.
- Talenbeleid** De school staat aan het begin van een ontwikkelingstraject rond het talenbeleid. Ze beschikt hierover nog niet over een formeel vastgelegde visie of over vooropgestelde doelstellingen. Ze neemt wel initiatieven die een aanzet geven om het taalvaardigheidsonderwijs van haar leerlingen en de communicatie met anderstalige ouders te ondersteunen. Zo brengt ze in haar zorgwerking de taalleerbehoeften van de leerlingen in kaart en maakt zij afspraken met betrekking tot een aangepaste talige ondersteuning. Er zijn afspraken over en een systematische aandacht voor de talige aspecten van de communicatie met de leerlingen en de ouders. Zo nodig ondersteunen het CLB, andere ouders en/of een tolk bij de communicatie met anderstalige ouders. De school investeert in de professionalisering met betrekking tot taalonderwijs en taalontwikkeling in het kleuteronderwijs. Ze doet dit onder meer door externe pedagogische begeleiding en door collegiaal overleg. Systematisch in kaart brengen van effecten van talenbeleid-gerelateerde acties en het planmatig bijsturen ervan gebeurt onvoldoende.
- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er expliciete aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap. Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid, maar communiceert dit beperkt met het team. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van (alle) teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het aanbod in de kleuterafdeling via veelzijdige thema's waarin de brede ontwikkeling aan bod komt.
- De gerichtheid op de leerplannen om het aanbod vorm te geven in het kleuteronderwijs.
- De graduele opbouw in de kleuterafdeling.
- Het actief en zelfsturend leren, de verrijking van de speelwerkplekken en de taalactivering in de kleuterafdeling.
- De gerichte vraagstelling om taal uit te lokken en het aanwenden van prentenboeken en verhalen in de kleuterafdeling.
- De gradatie, het evenwicht en de volledigheid van het aanbod voor wiskunde in de lagere afdeling.
- De samenhang van wereldoriëntatie met andere leergebieden in de lagere afdeling.
- De gerichte aandacht voor binnenklasdifferentiatie in de lagere afdeling op basis van evaluatiegegevens.
- De projectmatige aanpak van meerdaagse extramurale activiteiten.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De sleutelpositie van de leerkrachten bij de eerstelijnszorg in beide afdelingen.
- De breed gedragen leerbegeleiding in de school met aansturing door de zorgcoördinatoren.
- De aandacht om de ontwikkeling van de kleuters te volgen, die resulteert in een genuanceerde beeldvorming in het kindvolgsysteem.
- De deelname aan schooloverstijgende toetsen in het kader van kwaliteitszorg.

Wat betreft het algemeen beleid

- De democratische leiderschapstijl.
- De groeiende aandacht voor participatieve besluitvorming.
- Het engagement en de blijvende professionalisering in het omgaan met en de beste aanpak te vinden voor de uitdagingen waarvoor de school staat.
- De daling van het aantal zittenblijvers na een intens proces van bewustwording en een doelgerichte aanpak.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Dominante en leerplangerelateerde begrippen en woordenschat vooropstellen bij de thema's in de kleuterafdeling en afstemming hierin zoeken over de klassen heen.
- Het wiskundeonderwijs verder verdiepen via probleemoplossend denken en zelfontdekkend leren.
- Het evenwicht binnen wereloriëntatie in de lagere afdeling tussen leerkracht -gestuurd onderwijs en de kansen tot actief en zelf ontdekkend leren effectiever in de didactische praktijk nastreven.
- De verdere integratie van de eigen omgeving en ICT in het aanbod van wereldoriëntatie.
- Tijds- en ruimtekaders in de lagere afdeling geleidelijk laten groeien over de verschillende klassen. De referentiekaders daarbij dynamisch en functioneel gebruiken.
- De rapporteringspraktijk verder uitwerken voor de leergebieden wiskunde en wereldoriëntatie in de lagere afdeling.
- ICT verder integreren binnen het aanbod.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Binnen het kindvolgsysteem zorgen voor meer transparantie in het ondersteunings- en begeleidingstraject van de leerlingen.
- Het opvolgen en bewaken van de doeltreffendheid van de leerbegeleiding.
- De functionaliteit en doeltreffendheid van de diverse toetsen voor het leerlingvolgsysteem nagaan.
- Het maximaal benutten van de beschikbare onderwijstijd.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het nauwgezet nagaan van effecten van genomen initiatieven, outputgegevens verder gebruiken om de kwaliteit te verhogen.
- De vernieuwings- en implementatieprocessen planmatig en doelgericht aanpakken.
- Afspraken en realisaties duidelijk vastleggen in het schoolwerkplan en opvolgen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De onderwijspraktijk voor wereldoriëntatie in de lagere afdeling beter afstemmen op de leerplanvisie en -doelen.
- Het aanbod volledig, evenwichtig en gradueel opbouwen.
- Een doelgerichte evaluatie uitbouwen.
- De onderwijstijd afstemmen op de mogelijkheid om het leerplan te realiseren.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'
 - * voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wereldoriëntatie.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **30-01-2017** opnieuw een controle uit.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Lucrèce Matthijs de inspecteur-verslaggever	Jan DAVID de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	